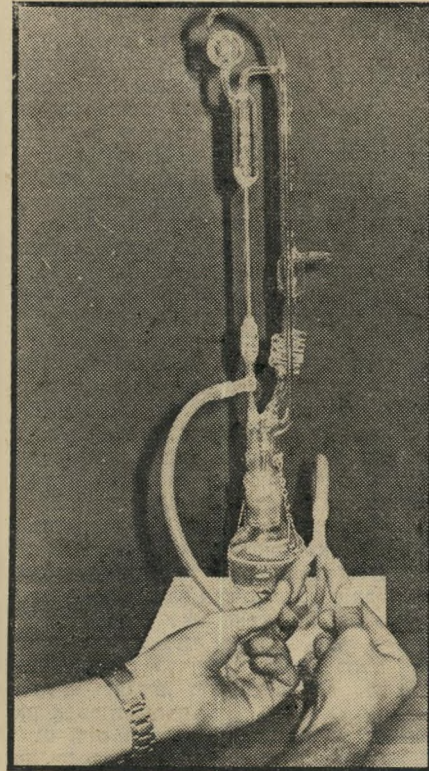
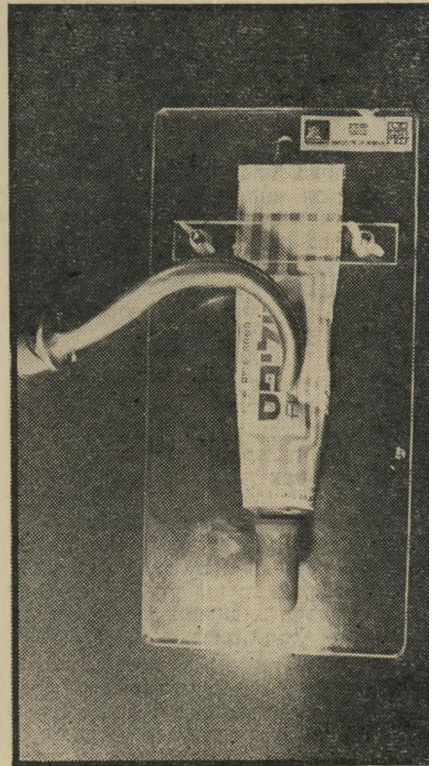

נראה שמדענים הם עם מפונק, ואולי אם ירגישו מעט מקופחים, הם ילעסו. "להיות מדען זו עבודה קשה ומפרכת", אומר דני, "לפעמים עובדים שנים על גבי שנים כדי להגיע למשהו. ובסוף משהו פתר את זה שבע קודם לכן. אני מבין את העניין ולכן אני משגיח, קודם כל על ענייני המדענים ועל ענייני המכון. אחרי כך, גם אחרי שעות העבודה, כל אחד יעשה את רצונו. רק חמישה אחוז מה-

תרגיל אמצעי שנועד לתרגול שרירייד חלשים. עמודי זכוכית, שבחוסם נע נוזל צהוב הממלא את החללים על פי כוח הלחיצה של היד.

פיתרון קיבוע שפופרה מישחת פקק למיכסה גומי, איפשרו לנכה קטוע שתי ידיים להיות עצמאי בציחצוח שניניים.

פוטנציאל שלנו הולך לענייני נכים. הר מכון לא ניוזק מזה כלל. יש כיסוי מלא של תורמים. הן במיכשור והן בתקני עבודה." למחלקה-לשירותים-מדעיים אושר תקן אחד עבור העבודה הנוספת. הם בחרו ל- השתמש בתקן רבי-גונוני. הוסיפו עובד אחד למחלקה. הוא עושה את עבודת המחלקה. כל אחד מהעובדים עשוי לתת לענייני

כך הפלא למרק

קטועייד המשתמש בפרויקט זה נתקל בבעיה כאשר הוא מנסה לשתות מרק. הכף הנאחזת בו יימתכת נשארת ישרה

עד לרגע שמכופפים אותה לכיוון הפה. אז, היא מתהפכת והמרק נשפך. נמצא פתרון: שינוי הזווית וצורת ידית הכף. כאשר הכף מתקרבת לפה, רק הידית משנה את הזווית והכף נשארת ישרה.

שות. לא הייתי מסוגל להחזיק ספר ביד. הידיים לא הצליחו. התעייפו." השירותים המדעיים "סחבו" עוד כמה שעות ממכון וייצמן. הם חיברו כמה מוטות מתכת לי מיטה, עליהם הניחו שני מישטחי פלסטיק שקוף, הספר נשען על אחד מהם. לא נותר לדוב אלא להעביר את הדף. פתרון זה מומלץ גם לאלה שאינם מוגבלים, אלא מתעצלים להחזיק את הספר, בעיקר בי חורף.

אין אפשרות

לייצור המוני

כ ל אביזר תוכנן כפתרון לאדם מסור יים. אדם אחד. זהו מיקרה נדיר שכמה נכים יודקו לאותו אביזר. כאשר זה קורה, מתעוררות בעיות. המחלקה פועלת באופן התנדבותי. אין אפשרות לייצור המוני. כל אביזר ניתן, ללא תשלום, לזה שנוקד לו.

את השולחן לחולים הרתוקים למיטה ביקשו בכמה בתי-חולים. האחיות, העומי דות מול בעיות כאלה מדי יום, פנו לדני, וביקשו פיתרון. "רצו 100 שולחנות בשנה, רצו לקנות את השולחנות" מסביר דני, "אבל אנחנו לא מאורגנים לזה. אנחנו בנויים לפתח אביזרים. אי אפשר שניהפך למיפעל". אך דני גם הבין את הבעיה של בית- החולים. והוא אינו משאיר בעיה בלתי פתורה. הוא פנה לאחד מבתי-ההרושת לי מוצרי-עץ, הציע והסביר. השיבו שאין זה כדאי עבורם. "זה לא ריווחי" אמרו, "לא כלכלי להקים פסי-ייצור עבור 100 שולחנות בשנה". הבנתי אותם. הם קיימיים בשביל משהו אחר", אומר דני. הוא פנה לבית-ספר מיקצועי, והציע שהתל- (המשך בעמוד 72)

מכה חזקה מאד שקיבלה מכוניתו מאחור. שנה תמימה שכב בבית-חולים. ידיו לא היו מסוגלות לתפקד. לא אובחן שיתוק, אלא חוסר-אפשרות לשאת את מישקל הידיים עצמן. כששוחרר, לא חדלו סימני החולשה, וגם הכאבים התגברו והלכו. הי רופאים לא זיהו את פשר הבעיה. בשלב מסויים גם שיערו שהתגובות הן נפשיות. דוב התעקש לתפקד כרגיל. הוא חזר לי עבודתו כקצין בצבא.

אחרי שנה, כאשר ההפרעות לא חדלו, התחיל לפנות לבית-חולים מיוחד לבעיות עמוד-שדרה צווארי, בארצות-הברית. אחד רי כמה סידרת-בדיקות מיוחדת, אובחנו שברים אחדים בחוליות, שאי אפשר היה לראותם בצילום רנטגן רגיל. הרופאים הי אמריקאים המליצו על סידרת-ניתוחים שי תבוצע בארץ, בירושלים. דוב שכב חודשיים אחדים כשצווארו מתוח וגבס מכסה את כל גופו. הבעיה הראשונה שהציקה לו היתה — איך להעלות ולהוריד את המיטה מבלי לקרוא לאחיות או למישהו מבני משפחתו. סידרת המוחות החלה בי פעולה, והתשובה שנמצאה היתה מכשיר השמלי המחובר למיטה. ההנעה נעשית על-ידי לחיצות כפתורים.

אחרי כמה חודשים, יכול היה דוב לשבת. ידיו עדיין לא היו מסוגלות לשאת את עצמן. התעוררה בעיה נוספת: שולחן שר אפשר יהיה להטותו לכיוונים שונים, לכ- תוב עליו, להגיה ספר, להסתכל בראי ו- להציץ גם לאחור. אחרי כמה שבועות נפתרה הבעיה. יש שולחן. המתאם לכל הדרישות.

עתה, אחרי חודשים אחדים של שכיבה במיטה, כאשר הגוף מבריא והולך, אין כבר צורך בשעות שינה מרובות, ואין מה לעשות בזמן הנותר. "חשבתני שאני יוצא מדעתני", אומר דוב בין קריאת ספר בלשי לקריאת ספר מדעי, "לא היה לי מה לע-

אביזרי-הנכים חלק קטן מזמנו — סך-הכל מינסת עבודת כולם שווה לתקן אחד. הי שאר בהתנדבות.

שני בחורים משותקים כל אחד בשתי רגליו. אחד מהם נפגע בתאונת-דרכים והשני נפגע במלחמת יום-הכיפורים. שני הם נוהגים בעצמם את מכוניותיהם. לשני הם קרו תקלות במכוניותיהם בשעת הי נהיגה והם עצרו והמתינו לעזרה. איש לא מבין העוברים והשבים לא עצר. איש לא ידע שהם זקוקים לעזרה, שכן הם לא יכלו לצאת מהמכוניות ולא יכלו לסמן. הם ישבו כך במשך שעות אחדות.

בשוודיה פורסם סיפור מותו של נכה, משותק בשתי גפיים תחתונות. הוא נסע בזמן סופת שלג. מנוע-המכונית כבה. הוא לא יכול לאותת למכוניות העוברות. למחרת בבוקר הוא נמצא מת במכונית. הוא קפא. היום יש קופסה, שעליה סימנים מואריים. אחד מהם הוא סמל בינלאומי של נכים, שלושה עיגולים בצורת משולש, הסמל השני — נכה מבקש עזרה. שניהם מהבהבים.

בחודשים האחרונים הוסיפו כתב ערבי. את הקופסה נתנו במתנה לגיהאן אלי-סאדאת בכיקורה בחיפה, כאשר הופיעה בסימפוזיון לשיקום נכים שאירגנה אופירה נבון באוניברסיטת חיפה.

לאותם נכים משותקי גפיים תחתונות יש בעיה נוספת. הרגל אינה מסוגלת להחזיק את עצמה, היא נופלת לצד, לכוון דלת המכונית. פעמים רבות נגרמות כך פצעי עות שקשה מאד לרפאו. הפתרון שנמצא במכון וייצמן הוא מוט אלומיניום המחובר מתחת ללוח המכשירים. בקצהו הקרוב לנהג נשענת הרגל על מישטח מרופד. המוט ניתן לקיפול כלפי מעלה, ומאפשר כניסה ויציאה חופשיים מהרכב.

דוב נפצע בתאונת-דרכים. ראשו הור- עף קדימה ואחורה (מכת שוט) בעיקבות